

[Gert Petersen.]

Sandheden er, at vi er i meget høj grad henvist til os selv, og derfor er det beklægt, at det kortsigtede i forligspartiernes plan er for kortsigtet, for utilstrækkeligt — krisen er nemlig slet ikke overstået i februar-marts 1976 — og det langsigtede er forkert, det skader mere, end det gavner.

Socialistisk folkeparti er også af den opfattelse, at en langsigtet politik til sikring af beskæftigelse og tryghed er nødvendig. Selvfølgelig må den også berøre omkostningsniveauet, det benægter vi slet ikke, men omkostningsniveauet bestemmes af meget andet end lønningerne, og den må under ingen omstændigheder være baseret på tvang over for lønarbejderne, men på deres helt frivillige medvirken. Derfor er det første fornødne, at der sættes ind på at skabe et positivt økonomisk klima. Hvordan kan man så gøre det? Vi peger på nødvendigheden af 4 store reformer.

For det første en skattereform, der fjerner de fleste fradrag, og som gør det umuligt, at store indkomster forvandles til nulindkomster, sådan at skatten på små og lavere mellemindkomster som følge af en sådan reform kan sættes ned, uden at der sker en forringelse af den sociale og undervisningsmæssige standard.

For det andet en jordpolitisk reform, hvorved ren samfundsskabte kapitaler inddrages, hvorved stigningen i priserne på jord og fast ejendom standses, og hvorved samfundet overtager byggejord, der kan stilles til rådighed for brugerne.

For det tredje en boligpolitisk reform, hvorved der sikres et omfattende billigt og stabilt byggeri af etagehuse og enfamiliehuse, finansieret til fast, lav rente af en offentlig boligfond, ud fra den betragtning at boligen ikke skal være et spekulationsobjekt, og at dens finansiering skal væk fra Børsen.

Endelig for det fjerde en økonomisk reform, hvis hovedsigte må være, at alle investeringer grovstyres af samfundet under lønmodtagernes demokratiske kontrol. Her til hører indførelse af ægte virksomhedsdemokrati med vetoret for de ansattes repræsentanter i alle spørgsmål om arbejdets ledelse og fordeling, koblet sammen med lønmodtagersolidariske fonde, der styres på demokratisk vis og finansieres ved inddragelse af merværdi. Først med sådanne refor-

mer kan der indledes en langsigtet politik, en udvikling, som kan sikre samfundet mod tilbagevendende kriser.

En sådan langsigtet reformpolitik er end ikke antydet i det forlig, der er indgået. Forliget er tværtimod egnet til at forværre det økonomiske klima herhjemme. Hvorfor? Lad os se nærmere på forligets langsigtede afsnit. Den langsigtede politik, der er foreslået, er ligesom hængt op på 2 knager. Den første vedrører omkostningerne i erhvervslivet, og her vil jeg godt igen citere statsministeren fra den 8. september, hvor han sagde:

„De fem partier vil nu samarbejde om at fastholde den rolige udvikling i pengeindkomster, omkostninger og priser også ud over indeværende overenskomstperiode.“

Ved at henvise netop til overenskomstperioden tillægger statsministeren lønomkostningerne en særlig vægt. Det synes jeg i øvrigt han skulle drøfte med sin efterfølger på formandsposten i specialarbejderforbundet, hr. Ejler Sønder. Det synspunkt, statsministeren gav udtryk for, er udmøntet i beslutningsforslagets punkter 1, 3 og 5 om dyrtidsportionerne, taktregulering og regeringens pligt til at sikre målsætningen i de næste 3 år, altså også ved overenskomstafslutningen i 1977.

Den anden knage, som den langsigtede politik hænges op på, er en forligsaftale om besparelser på 4½ mia kr. i 1975-priser i de næste tre finansår fra 1976-77 til 1978-79. Hvad angår det første, så forvandler man med den beslutning, et stort flertal her vil træffe, i virkeligheden fagbevægelsen også på det officielle plan til en slags ekspeditionskontor for regering og folketing. Fagbevægelsens medlemmer skal nu have at vide — og der er 122 mandater inklusive socialdemokratiske, der fortæller dem det — at hvis de ikke makker ret i 1977, så griber regeringen ind. Det er udemokratisk, fordi det antaster over 1 million menneskers aftalefrihed. Det er usocialt, fordi det er en entydig håndsrækning til de stærke og mægtige i samfundet. Det svarer helt til Dansk Arbejdsgiverforenings politik. Endelig er disse trusler ikke fremmende for et godt klima i erhvervslivet. Jeg spørger mig selv, hvornår folketingsflertallet vil indse, at erhvervslivet er andet og mere end kapitalejerne, og at den vigtigste produktionsfaktor i erhvervslivet, det er arbejderne, funktionærerne og teknikerne.